

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 224

van **PETER VAN ROMPUY**

datum: 16 november 2020

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Afvalwaterzuivering - Stand van zaken

Op 3 november 2020 zond de VRT de Pano-reportage betreffende de zuivering van het afvalwater in Vlaanderen uit. In de media kon ik daarenboven kennismaken van het feit dat de minister 250 Vlaamse steden en gemeenten aanschreef om met spoed werk te maken van de rioleringsaansluiting. Na de Pano-reportage heeft ze daarenboven aangehaald het al dan niet aangesloten zijn op rioleringen op te nemen in de Vlaamse woningpas. De Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) deed de suggestie een rioolcontract te sluiten met de steden en gemeenten om de aangehaalde ambities op het vlak van rioleringen op te volgen.

1. Wat is de rioleringsgraad? Graag de gegevens voor de afgelopen 20 jaar, per jaar, met daarbij de cijfers per Vlaamse stad of gemeente en het aantal aangesloten en niet-aangesloten woningen.
2. Wat is de zuiveringsgraad? Graag de gegevens voor de afgelopen 20 jaar, per jaar, met daarbij de cijfers per Vlaamse stad of gemeente en het aantal gezuiverde en niet-gezuiverde woningen.
3. Wat is de gemiddelde prijs van de waterfactuur? Graag de gegevens voor de afgelopen 20 jaar, per jaar, met daarbij de cijfers per Vlaamse stad of gemeente.
4.
 - a) Welke steden en gemeenten ontvingen een brief van de minister betreffende de rioleringsaansluiting?
 - b) Op basis van welke parameters ontvingen deze steden en gemeenten een schrijven? Graag een kopie van de verstuurde brief.
5. De woningpas is enkel beschikbaar voor de effectieve bewoners van de woning.
Heeft de minister de ambitie om deze info ook beschikbaar te maken voor potentiële kopers? Zo ja, hoe en op welke termijn?
6. Wat is de beleidsvisie van de minister op de suggestie van de VVSG inzake de rioolcontracten?

ANTWOORD

op vraag nr. 224 van 16 november 2020

van **PETER VAN ROMPUY**

1. Het antwoord is terug te vinden in de bijgevoegde tabel "224_vraag1_2_Bijlage1_AWIS_Riolerings- en zuiveringsgraden", in het tabblad "rioleringsgraad".

U zal merken dat we hierbij vertrekken van 2010.

Gegevens voor 2010 voldoen immers niet meer aan de huidige kwaliteitseisen, aangezien een aantal kwaliteitscontroles die vandaag standaard zijn, toen technisch nog niet konden uitgevoerd worden.

2. Het antwoord is terug te vinden in de bijgevoegde tabel "224_vraag1_2_Bijlage1_AWIS_Riolerings- en zuiveringsgraden" in het tabblad "zuiverings-graden".
3. Bijlage 224_vraag3_bijlage1 bevat de evolutie van de waterfactuur voor een gemiddeld gezin (2,3 personen en jaarleidingwaterverbruik van 71 m³) per jaar gewogen over Vlaanderen voor de periode 2000 tot en met 2020.

Sinds 2005 is er een *integrale* waterfactuur voor abonnees waarmee kosten voor drinkwaterproductie en levering aangerekend worden (drinkwatercomponent) en ook kosten voor de gemeentelijke en bovengemeentelijke sanering van het afvalwater (saneringscomponenten). De hoogte van de integrale waterfactuur hangt af van de tarieven per component en de verbruikte hoeveelheid leidingwater. Voor gezinnen bepaalt daarnaast de grootte van gezin de hoogte van de integrale waterfactuur. Voor bedrijven die op riolering lozen hangt de integrale waterfactuur af van de geloosde vuilvracht. Daarnaast bepaalt de grootte van de aansluiting op het leidingwaternet mee de integrale waterfactuur.

De tarieven voor de berekening van de drinkwatercomponent variëren met de watermaatschappij, deze van de gemeentelijke saneringscomponent met de rioolbeheerder. De tarieven voor de bepaling van de bovengemeentelijke saneringscomponent zijn gelijk over Vlaanderen.

De verscheidenheid aan tariefstructuren en tarieven maakt dat om de evolutie van de integrale waterfactuur te illustreren gewerkt wordt met 'type'-abonnees.

Bijlage 224_vraag3_bijlage2 bevat voor de jaren van 2016 tot en met 2020 de berekende prijs van een integrale waterfactuur en de onderliggende componenten voor verschillende typegezinnen per gemeente. Vóór 2016 kende de integrale waterfactuur nog geen over alle componenten uniforme tariefstructuur. Met name de tariefstructuur van de drinkwatercomponent was voor 2016 sterk verschillend tussen de watermaatschappijen. Overzichten van de drinkwatercomponent per gemeente zijn voor de periode 2000 tot 2016 niet eenvoudig beschikbaar. De bepaling van de saneringscomponenten voor gezinnen die leidingwater verbruiken vóór 2016 was een loutere vermenigvuldiging van de verbruikte hoeveelheid leidingwater met het tarief.

Bijlage 224_vraag3_bijlage3 bevat de tarieven per gemeente van de gemeentelijke sanerings-component vanaf 2005.

Bijlage 224_vraag3_bijlage4 bevat de tarieven van de bovengemeentelijke sanerings-component vanaf 2005.

4. Er werd een schrijven aan de gemeenten gericht waarvoor, conform de procedure van het subsidiebesluit, een aanbestedingsdossier of een voorschotaanvraag wordt verwacht. De brief wordt als bijlage 224_vraag4_bijlage1 gevoegd. Deze werd door de Vlaamse Milieumaatschappij aan de betrokken gemeenten overgemaakt.

Wat betreft de te verwachten aanbestedingsdossiers is het zo dat binnen de subsidieprocedure is voorzien dat binnen de 2 jaar na de goedkeuring van het voorontwerpdossier, waarin de technische uitwerking van het dossier gebeurt, het aanbestedingsdossier wordt verwacht bij de Vlaamse Milieumaatschappij. Rekening houdend met de goedkeuring van deze voorontwerpdossier verwacht VMM in de loop van 2021 voor 181 projecten het aanbestedingsdossier verspreid over 105 gemeenten.

Wat betreft de voorschotaanvragen is het zo dat bij uitvoering van 20% van de subsidieerbare werken de gemeentelijke rioolbeheerder een voorschotaanvraag ten belope van maximaal 80% van de vastgelegde subsidie kan bekomen.

Voor de dossiers waarvoor de vastlegging van de subsidie reeds werd doorgevoerd en er tot op het moment van verzending van de brief geen voorschotaanvraag was ontvangen bij de Vlaamse Milieumaatschappij werd het schrijven overgemaakt. Het betreft 667 dossiers verspreid over 225 gemeenten.

Globaal gezien kan gesteld worden dat ongeveer 250 Vlaamse gemeenten het schrijven van de minister hebben ontvangen.

5. De woningpas is automatisch beschikbaar voor elke houder van een zakelijk recht op de woning (eigenaar, mede-eigenaar, vruchtgebruiker).
Sinds 28 april 2020 kan de eigenaar zijn woningpas ook delen met potentiële kopers, huurders of overige geïnteresseerde partijen (zoals makelaars of notarissen).
Het is de ambitie om op korte termijn ook de onbebouwde percelen mee op te nemen in de woningpas, aangezien heel wat beschikbare informatie zowel voor woningen als voor percelen zonder woning relevant is.
6. Dit is één van de opties die momenteel bekeken wordt. De keuze zal mede afhankelijk zijn van de toekomstvisie op de organisatie van de watersector en de rol en verantwoordelijkheid die elke actor hierin opneemt. Ik heb de VMM namelijk opdracht gegeven om samen met alle actoren, dus ook met VVSG, deze toekomstvisie vorm te geven. Het resultaat zal in 2021 bekend zijn.

Ook moeten we hier een onderscheid maken tussen vorm en inhoud.

Wat de inhoud betreft is het absoluut dat we streven naar "impact" en "responsabilisering". Het is duidelijk dat de huidige situatie niet optimaal is en dat we moeten evolueren naar een situatie die:

- Vooreerst een duidelijke verantwoordelijkheid bij elke actor legt. De bepaling van doelstellingen per gemeente door de VMM is hierin al een eerste stap, net zoals de opmaak van een nieuwe beheersovereenkomst met de nv Aquafin.
- Daarnaast moet die doelstellingen dusdanig zijn dat ze afgestemd zijn op en zo veel mogelijk invulling geven aan minimaal de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water.

BIJLAGEN

1. [Evolutie van de integrale waterfactuur voor een gemiddeld gezin met een gemiddeld verbruik](#)
2. [Berekende integrale factuurprijs 2016-2020 voor een type-gebruiker](#)

3. [Overzicht GSB \(€/m³\) per provincie van 2005-2015](#)
4. [Overzicht BG tarieven](#)
5. [Overzicht riolerings- en zuiveringsgraad](#)
6. [Brief minister Demir aan de burgemeesters](#)